

ОМЛАДИНЦИ СУ ПРАВИЛИ ЧУДА ОД ЈУНАШТВА

Половином октобра Пожешка чета Ужичког партизанског одреда вршила је гарнизонску службу у Ужицу обезбеђујући Фабрику за израду оружја и муниције, Фабрику коже у Врелима и Народну банку где је тада био смештен ЦК КПЈ и Врховни штаб са друшм Титом на челу.

Догађаји су се ређали један за другим. Дани су пролазили доста брзо, одржавали су се разни састанци у „Паласу“ где је смештен Окружни комитет партије и СКОЈ-а као и Покрајински комитет. Ми из наше чете међусобно смо контактирали и размењивали новости из Пожеге јер су тада тамо остали на власти четници Драже Михајловића па смо били јако заинтересовани шта се тамо збива.

Једног дана дође у казарну друг Слободан Поповић Бакула, секретар Среског комитета СКОЈ-а из Пожеге, и саопшти ми да треба да дођем вечерас у салу Соколског дома на омладиноки митинг и да треба иопред Пожешке партизанске чете нешто да кажем. Било ми је нелагодно јер нисам имао прилике до тада да пред тако великим скупом иступам, а поготову у Ужицу.

Но, ипак сам жељно очекивао тај тренутак.

Те ојктобароке вечери дошао сам у салу дома са групом омладинаца из чете. Сала је била пуна и стално су придолазили омладинци, у групама певајући разне борбене песме. На галерији је било крцато — стајало се. Многи су држали транспаренте, исписане су паролe и искачене заставе. Све је то одавало утисак да се нешто крупно догађа. Ређале су се разне борбене песме, жагор, дозивање итд.

На трибини се појавио друг Добривоје Видић - Баја, секретар ОК СКОЈ-а. Наста тајац. Зачуше се поклици: Омрг фашизму — Слобода народу! Живела Комунистичка партија Југославије! Живео СКОЈ! Живели партизани Јушславије!

Друг Видић је отворио митинг и предложио радно председкиштво у које су ушли сви представници чета из Ужичког партизанског одреда и још неки чланови Окружног комитета СКОЈ-а.

Из излагања друга Видића јаоно се видеда потреба даљег рада на стварању маоовне омладинске организације која би имала и

другачији, а у новим савременим условима адекватан назив — Српски народноослободилачки омладински савез који би требало да окупи и уједини сву српску омладину без обзира на верску, политичку, класну и социјалну припадност и умери је у циљу свеопште борбе против фашистичких окупатора и његових слугу.

СНООС је требало да постане јака масовна и чврста омладинска организација на челу са својом авангардом СКОЈЕМ, да учествује у развијању ових облика борбе, како на фронту тако и у позадини.

После излагања друга Видића говорили су представници чета Ужичког партизанског одреда из свих срезова. Наша излагања су била углавном усмерена на то да изнесемо активности скојевских актива и опште раположење омладине да се укључи у антифашистичку борбу. У име ОК КПЈ митинг је поздравио секретар ОК Жељо Бурић, а у име Штаба Ужичког партизанског одреда заменик политичког комесара Слободан Пенезић Крцун. Тек што су се стишале овације и у моменту предаха председавајући Видић је најавио да ће митинг поздравити друг Павловић испред ЦК Савеза комунистичке омладине. После бурног аплауза одмах се појави на трибини друг средњег раста, црнпураст са бујном косом у тек тада сашивеној партизанској униформи и поче доста темпераментно да говори. Салом су се проламали аплаузи и пароле. Друг Павловић је у свом излагању истакао потребу да уједињена српска омладина треба да ствара политичко јединство са омладином осталих крајева Југолавије, и то јединство треба да буде изграђено на новим основама у борби против заједничког непријатеља.

На крају, пошто је изабран Окружни одбор, митинг је завршен и пошли смо у касарну. Успут ми приђе друг Милорад Кречковић из чете, иначе студент права, и рече ми „Знаш ли ти ко је овај друг Павловић?“ Рекох му да не знам и да га сада први пут видим. То је Иво Лола Рибар. То је његово право име и он је секретар ЦК СКОЈ-а. После пар дана огромна већина омладинаца и бораца сазнала је ко је био друг Павловић. Имао сам прилике да се још пар пута сретнем с Лолом на неколико састанака у „Палаоу“ и да га слушах како једноставно излаже најкомпликованија питања.

Овај осшивачки митинг био је круна дотадашњих напора и рада Комунистичке партије на стварању скојевских организација 110 срезovima ужичког округа. Пре почетка устанка у свим резovima су били формирани срески комитети СКОЈ-а, почетком маја у Пожеги, оредином јуна у Ужицу и Ивањици, у октобру у Коојерићу Ариљу, Чајетини и Бајиној Башти.

У време формирања среских комитета већ су постојали доста бројни скојевски актм'ви чији је број нагло растао.

Као авангарда омладине, СКОЈ је у ужичком округу и на целој ослобођеној територији Ужичке републике развио велику ак-

тлшност на стварању СНООС по срезовима и селима и јединицама Ужичког партизанског одреда. Дошло је до маоовног пријашЋдаања омладинаца командама места са захтевом да буду наоружани и распоређени у чете. Нарочито после пораза четника Драже Михаиловића на Трешњици и код Пожеге видно се о^сетио прилив омладине нашем народноослободилачком покрету. Она је прихватила нове идеје и најбрже схватила закулисне махинације и издају четничког руководства.

Надахнути слободољубивим идејама, наши омладинци су правили чуда од јунаштва на бојном пољу, имали добро и одваж(но држање у затворима, у лоторима где су били интернирани после I непријатељске офанзиве на Ужичку републику. Познати су примери да су наши омладинци Миле Глишић, Бранко Раковић и други ишли певајући на губилиште и на тај начин пркосили непријатељу и уливали веру у победу наше праведне ствари.

(Из „Вести" од 1. октобра 1976. године).

Јован СТАМАТОВИЋ